

Згодом воно виноситься на огляд директора школи та шкільного округу. Батьки і державні освітні відомства найменше впливають на шкільні навчальні програми в сфері художньої освіти.

Сьогодні музика, творча писемність й образотворче мистецтво вважаються чи не найважливішими художніми дисциплінами в школах США. Драма/театр і танок є менш вагомими художніми дисциплінами. Навчання драмі й театру в основному застосовується для підсилення результатів з інших дисциплін. Творча писемність зазвичай включена в учбовий план словесності.

Список використаних джерел:

1. <https://www.arteducators.org/about>
2. National Center for Education Statistics. Statistical Analysis Report. Arts Education in Public Elementary and Secondary Schools. U. S. Department of Education. Office of Educational Research and Improvement. Washington, 2010.
3. Visual and Performing Arts Content Standards for California Public Schools. Prekindergarten Through Grade Twelve. Dance Music Theatre Visual Arts. – By the California Department of Education. – 2001. – P. 164.
4. http://www.doe.virginia.gov/testing/sol/standards_docs/fine_arts/

Єфремова Ю.О., Ковган Т.А.

студентки;

Науковий керівник: Січко І.О.

кандидат педагогічних наук, доцент,

Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського

ІДЕЇ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО ЩОДО ЗДОРОВ'Я МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

В умовах сьогодення немає потреби доводити гостроту проблеми збереження і зміцнення здоров'я дітей. Правомірність такого висновку ґрунтується на результатах досліджень соціологів, медиків, педагогів, психологів.

Нажаль, за даними сучасних досліджень, майже 90% українських школярів мають відхилення у здоров'ї, понад 50% – незадовільну фізичну підготовку, близько 60% мають низький рівень фізичного розвитку. За матеріалами Національної Академії Наук України, абсолютно здорових учнів початкових класів на сьогодні лише п'ять відсотків [2, с. 5].

Актуалізація проблем із здоров'ям дітей саме у шкільні роки зобов'язує нас до невідкладних дій, пошуку можливих шляхів зниження

ризиків шкільної освіти, утвердження у суспільстві цінностей здорового способу життя [5, с. 18].

Проблему здоров'я молодших школярів за працями В. О. Сухомлинського розглядали О. В. Білюк, В. П. Горащук, О. Я. Гримак, Ю. О. Грицай, О. М. Іонова, Н. С. Побірченко, А. І. Постельняк, О. Я. Савченко, О. Язловецьк та інші. Але, не зважаючи на це, можемо зазначити, що проблема збереження здоров'я молодших школярів в більшості сучасних шкіл залишається невирішеною. Т. Андрющенко, Н. Бібик, Є. Вайнер, О. Ващенко, С. Дудко, С. Кондратюк, В. Оржеховська, Г. Праженик, науково обґрунтовують необхідність переходу системи освіти до формування в учнів здоров'язбережувальної компетентності, яка базується на характеристиці, вікових особливостях учнів, спрямованих на збереження фізичного, соціального, психічного і духовного власного здоров'я та здоров'я оточуючих.

Мета статті – висвітлити погляд В. О. Сухомлинського на проблему формування культури здоров'я в учнів початкових класів; показати шляхи вирішення проблеми ідеями В. О. Сухомлинського.

В педагогічній спадщині Василя Олександровича, власне, немає жодного аспекту в системі навчання і виховання, якому не було б приділено уваги. Не оминув педагог і проблему здоров'я та фізичного виховання дітей. Ця проблема в умовах шкільного навчання була актуальною ще за життя великого Педагога, але і зараз вона хвилює багатьох вчителів та методистів.

Саме проблеми в здоров'ї дитини, переконаний В. Сухомлинський, є джерелом її відставання, незадовільної роботи на уроках і вдома: «приблизно у 85% усіх невстигаючих учнів головна причина відставання у навчанні – поганий стан здоров'я, якесь нездужання або захворювання, найчастіше зовсім непомітне й таке, що можна вилікувати тільки спільними зусиллями матері, батька, лікаря та вчителя» [3, с. 32].

У своїх роботах В. О. Сухомлинський окреслив основні напрямки реалізації оздоровчої функції школи:

- санітарно-гігієнічні вимоги до зовнішніх умов життя і до режиму праці та відпочинку учнів;
- особливості організації фізичної праці як важливого засобу зміцнення здоров'я;
- фізичне виховання на уроках і спорт;
- організація активного, діяльного відпочинку школярів [5, с. 25].

Ці напрямки зумовлюють певні чинники, які впливають на збереження здоров'я дитини. В. О. Сухомлинський виділяв наступні:

- організація навчально-виховного процесу відповідно до вікових потреб учнів;

- залучення у процес навчання мистецтва і трудової діяльності, дитячої творчості;
- належне забезпечення медико-гігієнічних умов(правильне харчування, зміна режиму праці та відпочинку, загартовування та ін.);
- узгоджена взаємодія сім'ї і школи, батьків і педагогів;
- взаємозалежність, взаємовплив фізичного здоров'я і духовного життя;
- позитивний вплив особистості вчителя на процеси здорового розвитку учнів;
- здоров'я величезною мірою залежить від духовного життя дітей;
- перевантаження учнів;
- правильне чергування видів діяльності;
- індивідуальний для кожної дитини режим праці та відпочинку;
- поєднання здорового харчування, сонця, повітря, води, посиленої праці й відпочинку та ін. [4, с. 22].

Хочемо також зазначити, що Василь Олександрович не лише теоретично обґрунтував важливість фізичного розвитку учнів та дотримання ними здорового способу життя, а й усіяко реалізовував такі ідеї у практиці роботи Павлівської школи. Ним запропоновані та апробовані в Павлівській школі ефективні шляхи формування в учнів потреби у здоровому способі життя, серед яких:

1. Система бесід про людину та особливості людського організму.
2. Оптимальне чергування розумової і фізичної роботи.
3. Оздоровча спрямованість фізкультурних занять: уроків фізичної культури, ранкової зарядки, фізкультхвилинок, динамічних перерв.
4. Створення широкої мережі спортивних секцій та залучення школярів до активної участі в них («спорт – улюблене заняття кожного учня»).
5. Спортивні ігри, змагання, спартакіади (легка атлетика, гімнастика, плавання, верхова їзда, катання на лижах, ковзанах і велосипеді, зимові розваги, побудова снігової фортеці і т. ін.).
6. Утвердження у свідомості учнів необхідності уважного та дбайливого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших. Активна пропаганда та утвердження здорового способу життя.
7. Дотримання режиму дня.
8. Створення позитивного психологічного мікроклімату [1, с. 42].

Важливо також сказати, що педагогічна спадщина В. О. Сухомлинського є невичерпною скарбницею для фізичного виховання дитини. Дуже велика кількість сучасних шкіл спирається в своїй роботі на поради видатного педагога. У наш час учителі використовують такі прийоми для збереження та поліпшення здоров'я дітей:

1. Рухливі вправи на уроках під час фізкультхвилинок та на перервах (пальчикова гімнастика, хвилинки релаксації, вправи для очей, рухливі ігри тощо);

2. Нетрадиційні форми проведення уроку (урок-милування, урок-прогулянка, урок мислення серед природи тощо);

3. Створення ситуації успіху;

4. Індивідуалізація та диференціація навчання;

5. Проведення днів здоров'я тощо.

Запорукою здорового виховання В. О. Сухомлинський вважав, насамперед, навчання учнів відповідно до їх вікових особливостей.

Педагог специфікою молодших школярів визначає «художнє, образне, емоційно насичене мислення», тому розумові здібності дитини мають розвиватися через «пізнання серцем» [6, с. 18].

Наведені педагогічні погляди Сухомлинського не вичерпують усіх позитивних напрямів збереження і зміцнення здоров'я дитини. Але в сукупності вони створюють величезні можливості щодо виховання здорової дитини.

Проаналізована література дає можливість сказати, що розробка та впровадження в практику шкіл ідей Сухомлинського має свої результати й сприяє покращенню рівня здоров'я дітей. Василь Олександрович бачив далеко наперед. Все те, що він говорив, писав і застосовував на практиці, відповідає сучасності. Створені українським педагогом теоретичні й практичні рекомендації не втрачають свого значення і сьогодні. У наш час учителі активно користуються порадами Василя Олександровича, осучаснюючи та доповнюючи їх власними ідеями.

Перспективами подальшої роботи є дослідження ідей Василя Олександровича у практиці навчально-виховного процесу.

Список використаних джерел:

1. Білюк О. В. В. О. Сухомлинський про виховання особистості школяра : Навчально-методичний посібник / О. В. Білюк. – Миколаїв : Вид-во «Іліон», 2007. – С. 40–45.

2. Грицай Ю. О. Використання здоров'язберігаючих технологій в навчальній діяльності школярів : навчальний посібник / Ю. О. Грицай. – Миколаїв : МДУ ім. В. О. Сухомлинського, 2012. – 181 с.

3. Іонова О. М. Співзвучність педагогічних поглядів Р. Штайнера і В. Сухомлинського / О. М. Іонова // Педагогіка і психологія : зб. наук. пр. – Х.: ХДПУ, 2004. – Вип. 25. – С. 29–38.

4. Постельняк А. І. В. О. Сухомлинський: діалог із сучасністю / А. І. Постельняк. – Кіровоград : Центрально-Українське видавництво. – 2003. – С. 20–23.

5. Савченко О. Я. Психодидактичні аспекти реалізації здоров'язберезувальної функції шкільної освіти: діалог з В. О. Сухомлинським / О. Я. Савченко // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: здоров'я

через освіту // Матеріали V міжнародних та XIX Всеукраїнських педагогічних читань в м. Донецьку, 11-12 жовтня 2012 року. – У 4-х т. – Т. 1. – Донецьк: Витоки, 2012. – С. 18–35.

6. Сухомлинський В. О. Вибрані твори: у 5 т. – К.: Радянська школа, 1976-1977. – Т. 3. – 670 с.

Lycenko I.O.

Post-Graduate Student,

Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenka

ELEMENTS OF PERSONALIZED LEARNING

The idea of personalization of education can be traced back to the XIX century, when Helen Parkhurst created the Dalton Plan stating that each student can program his or her curriculum in order to meet his or her needs, interests and abilities; to promote both independence and dependability; to enhance the student's social skills and sense of responsibility toward others.

The idea of customization and personalization of education has evolved ever since. In the 1970s, Victor García Hoz [1] was the first to coin the term of 'personalization' in the context of educational science.

According to the former United Kingdom Minister of State for School Standards, David Miliband [2], there are five components to personalized learning.

- **Assessment for learning**

In order to create personalized learning targets for each student, plan lessons and choose appropriate learning strategies we need to understand his or her individual strengths, weaknesses, interests and learning needs. This can be done through a range of assessment techniques, with an emphasis on formative assessment that engages the learner. Progress monitoring should be consistent throughout the whole learning process.

- **Effective teaching and learning**

Teachers should choose the most effective teaching and learning strategies to engage students in the education process, help them unlock their potential and ensure that they can take ownership and responsibility for their own learning.

- **Curriculum entitlement and choice**

Personalized learning implies the ability of students to participate in the selection of curriculum content as well as in the development of individually tailored learning programs. At the same time, to achieve the desired results students must be presented with clear pathways through the system, gaining